

Ministerstwo
Rozwoju

RZĄDOWY PROGRAM

SMOG
STOP

SFINANSUJ
CZyste POWIETRZE
W Swojej GMINIE

Ministerstwo
Rozwoju

O Programie

Główne zasady Programu

- Zakres Programu: **wymiana/likwidacja** niekologicznych źródeł ciepła oraz **termomodernizacja** budynków jednorodzinnych **osób ubogich energetycznie**
- Gmina pełni rolę **inwestora**
- **Bezzwrotna dotacja budżetu państwa (70%)** + środki zapewniane przez samorządy gminy (30%)
- Wypłata dotacji dla gminy w formie **zaliczki**
- Średnio **53 000 zł** na jeden budynek (czyli 37 100 zł dotacji z budżetu państwa)
- Do 5% wartości porozumienia na obsługę programu, m.in. edukację mieszkańców
- Gmina może żądać **wkładu własnego** mieszkańców $\leq 10\%$ wartości porozumienia (poza porozumieniem z MR)

Główne zasady Programu (2)

- Przedsięwzięcia niskoemisyjne są planowane, przygotowywane, realizowane **przez gminę**
- Gmina **dokonuje inwentaryzacji i selekcji obiektów** na przedsięwzięcia niskoemisyjne - dobór rodzaju przedsięwzięcia niskoemisyjnego do obiektu
- Gmina podpisuje **umowy z beneficjentami** umożliwiające wykonywanie przedsięwzięć na terenie nieruchomości
- Gmina przeprowadza **zamówienie na usługi i dostawy oraz roboty** budowlane w ramach przedsięwzięć niskoemisyjnych
 - ✓ Zaplanowanie sposobu kontraktacji
 - ✓ Przygotowanie dokumentacji przetargowej, warunków udziału, kryteriów wyboru
- Gmina musi potwierdzić **osiągnięcie efektów** realizacji porozumienia
- Gmina organizuje zasoby niezbędne na przygotowanie i **nadzór** nad realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych oraz nad **trwałością** inwestycji

Warunki udziału

- „Uchwała antysmogowa” na terenie gminy - zgodnie z art. 96 ustawy POŚ
- **Udokumentowany problem** związany z tzw. „niską emisją”
- Przyjęty **GPN** w trybie aktu prawa miejscowego
- W ramach pojedynczego porozumienia: **od 2% do 12%** łącznej liczby budynków jednorodzinnych w gminie (nie dotyczy miast pow. 100 tys. mieszkańców)
- Wymiana lub likwidacja urządzeń niespełniających standardów niskoemisyjnych w **≥ 80%** budynkach objętych porozumieniem
- Szacowane zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze - łącznie dla wszystkich budynków w ramach porozumienia **≥ 50%** energii finalnej
- Zobowiązanie gminy do **zabezpieczenia środków = 30% kosztów** realizacji porozumienia (miasta pow. 100 tys. mieszkańców > 30%)

Koszty kwalifikowane

- **Likwidacja/wymiana** urządzeń lub systemów grzewczych, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych na spełniające standardy niskoemisyjne albo wykorzystujące paliwa gazowe albo energię elektryczną
- **Przyłączenia** budynku do sieci ciepłowniczej sieci elektroenergetycznej albo gazowej
- **Docieplenia** ścian, stropów, podłóg na gruncie, fundamentów, stropodachów i dachów
- Likwidacja **mostków cieplnych**
- Wymiana **stolarki okiennej i drzwiowej**
- **Modernizacja systemu** ogrzewania, wentylacji lub systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej
- Instalacja lub wymiana **urządzeń pomiarowo-kontrolnych** (innych niż OSD)
- Projekty budowlane lub techniczne oraz inna **dokumentacja**
- **Audyty** potwierdzające zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze

Przedsięwzięcia niskoemisyjne

Rodzaje przedsięwzięć niskoemisyjnych:

- 1) **Wymiana urządzeń/systemów** grzewczych ogrzewających budynki lub wodę użytkową z niespełniających standardów niskoemisyjnych na urządzenia spełniające standardy niskoemisyjne
- 2) **Likwidacja** urządzeń jak w 1) + przyłączenie do sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej lub gazowej
- 3) **Termomodernizacja** + ew. 1) lub 2)

Standard niskoemisyjny:

- wymagania **ekoprojektu** dla kotłów na paliwo stałe (KE 1189/2015)
- wymagania ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy (KE 1188/2015)
- wymagania przepisów odrębnych, w tym aktów prawa miejscowego

Lista kroków dla Gminy – zawarcie Porozumienia

- Oszacowanie liczby mieszkańców chętnych do przystąpienia do Programu
- Określenie liczby przedsięwzięć niskoemisyjnych planowanych do realizacji, w podziale na ich rodzaje
- Zdecydowanie w jakiej formule realizować Program (np. w oparciu o własne zasoby czy podmiotu zewnętrznego)
- Przygotowanie gminnego programu niskoemisyjnego do uchwalenia przez radę gminy
- Złożenie wniosku o dofinansowanie do MR
- Podpisanie porozumienia z MR

Umowa z beneficjentem

Gmina może podpisać w ramach Programu umowę
z mieszkańcem, który m.in.:

- jest **właścicielem/współwłaścicielem/posiadaczem samoistnym** budynku jednorodzinnego
- spełnia wskazany w ustawie **próg dochodowy** (ustawa o dodatkach mieszkaniowych)
- spełnia wskazany w ustawie **próg majątkowy** (ustawa o dodatkach mieszkaniowych)
- faktycznie **zamieszkuje** w budynku
- wyrazi zgodę m.in. na udostępnienie budynku do celów inwestycji
- spełni dodatkowe warunki określone przez gminę

Utrzymanie trwałości przedsięwzięć niskoemisyjnych

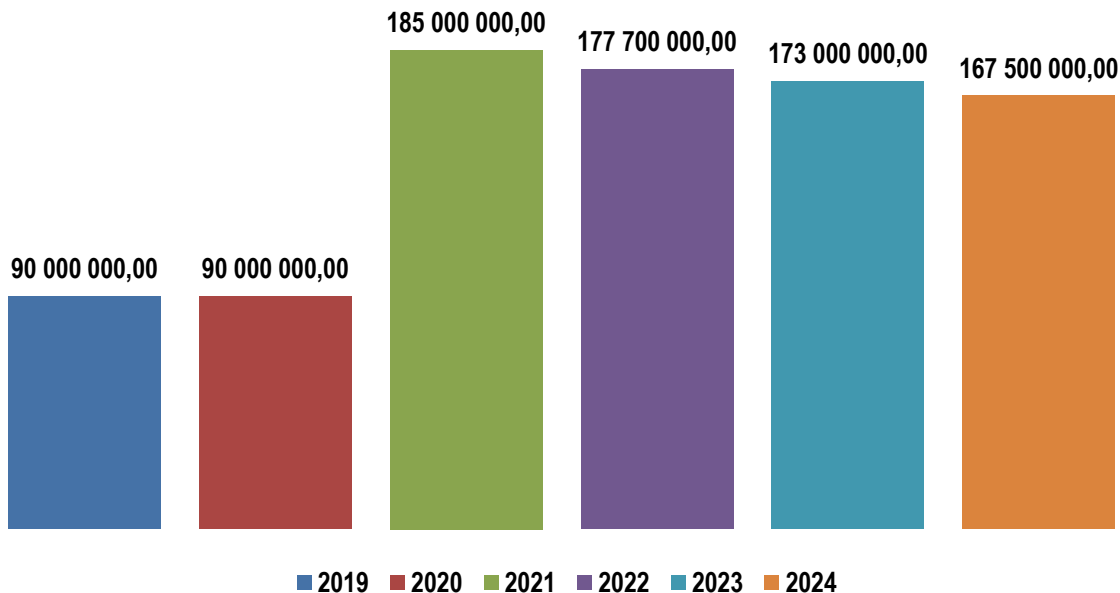
Gmina zapewnia utrzymanie efektów inwestycji przez okres 10 lat tj.:

- Zapewnia dostęp do usług doradztwa energetycznego
- **Weryfikuje, co najmniej raz w roku**, przez okres 10 lat przestrzeganie m.in. poniższych warunków przez beneficjentów:
 1. Zakaz stosowania jakichkolwiek dodatkowych urządzeń grzewczych na paliwo stałe niespełniających standardów niskoemisyjnych
 2. Zakaz usuwania lub naruszania integralności urządzeń/systemów grzewczych
 3. Zakaz spalania odpadów
 4. Eksploatowanie urządzeń/systemów zgodnie z instrukcją
 5. Czyszczenie przewodów kominowych przez osoby posiadające uprawnienia kominiarskie, w terminach określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz w przepisach techniczno-budowlanych

Budżet Programu

Środki budżetu państwa przeznaczone na Program:
883,2 mln zł
(z wkładem Gminy ok. 1,2 mld zł - ok. 22-24 tys. domów)

Status Programu

Skawina

- ✓ Porozumienie podpisane 28.06.2019
- ✓ 15,9 mln zł
- ✓ 300 budynków

Sucha Beskidzka

- ✓ Porozumienie podpisane 26.07.2019
- ✓ 2,65 mln zł
- ✓ 50 budynków

Pszczyna

- ✓ Porozumienie podpisane 21.10.2019
- ✓ 15,2 mln zł
- ✓ 286 budynków

Niepołomice

- ✓ GPN przyjęty
- ✓ 7,4 mln zł
- ✓ 140 budynków

Tuchów

- ✓ GPN przyjęty
- ✓ 6,4 mln zł
- ✓ 121 budynków

Ministerstwo
Rozwoju

Przewidywane zmiany Programu w 2020 r.

zmianami zostaną również objęte gminy, które już uczestniczą w Programie

Procedura zmian w Programie

- Formalnie przygotowywanie procesu zmian w Programie rozpoczęło się od konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (od 29 stycznia do 19 lutego 2020 r.)
- Następnie projekt będzie podlegał uzgodnieniom w ramach Rady Ministrów
- Po przyjęciu przez Radę Ministrów projekt zostanie skierowany do Sejmu

Najważniejsze przewidywane zmiany

**Min. liczba
budynków**
2% ➔ 1%
min. 30 budynków

**Dochód
mieszkańca**
3 mies. ➔ 1 rok

**Okres
trwałości**
10 ➔ 5 lat

Cel redukcyjny
50% ➔ 30 %
energii finalnej

**Kryterium
majątkowe**
424 K ➔ 53 K
bez nieruchomości

**Nowe koszty
kwalifikowane**

- serwis
- 6 m-cy przed
- nadzór
- 20% inne koszty

**Dodatkowe narzędzia
dla gmin do
weryfikacji wniosków**

**Budynki
jednorodzinne
w zasobach
gminnych**

Okres realizacji
3 lata ➔ 4 lata
(min. 2% budynków)

**Oświadczenia
mieszkańców:
odpowiedzialność
karna**

**Warunkowe
udostępnianie
urzędzeń
(niezwiązanych
trwale
z budynkiem)**

Pytania i wsparcie

Departament Gospodarki Niskoemisyjnej Ministerstwa Rozwoju

email: termomodernizacja@mr.gov.pl

www: <https://www.gov.pl/web/rozwoj/stop-smog>

Marcin Jaczewski, tel. 22 411 92 49, email: marcin.jaczewski@mr.gov.pl

Przemek Hofman, tel. 22 411 92 40, email: przemyslaw.hofman@mr.gov.pl